

Todennäköisyyslaskenta kevät 2002, harjoitus 5

1. Todista Lause 2.8.2: Olkoon $(\Omega, \mathcal{F}, \mathbf{P})$ todennäköisyysavaruus ja $B \in \mathcal{F}$ siten, että $\mathbf{P}(B) > 0$. Tällöin $\mathbf{P}(\cdot | B)$ on todennäköisyys, eli toteuttaa ominaisuudet (TN1), (TN2) ja (TN3).
2. Laatikossa, jossa on 3 valkoista ja 4 mustaa palloa, nostetaan umpimähkään 3 palloa. Laske tapahtuman $A =$ ”saadaan korkeintaan yksi valkoinen pallo” todennäköisyys, kun pallot nostetaan
  - (a) ilman takaisinpanoa,
  - (b) takaisinpanolla.
3. n palloa sijoitetaan umpimähkään k lokeroon. Millä todennäköisyydellä lokerossa on tasan i palloa ($i = 0, 1, \dots, n$)?
4. Laatikossa on 6 punaista ja 9 valkoista palloa. Kokeessa laatikosta nostetaan 3 palloa ilman takaisinpanoa. Laske todennäköisyydet
  - (a) kaikki ovat punaisia ehdolla, että ainakin yksi on punainen,
  - (b) kaikki ovat punaisia ehdolla, että pallot ovat samanvärisiä?
5. Osoita: Jos $\mathbf{P}(A) = \mathbf{P}(B) = \frac{2}{3}$, niin $\mathbf{P}(A | B) \geq \frac{1}{2}$.
6. Todennäköisyyslaskennan kurssilla on 45 opiskelijaa. Harjoitusryhmiä on neljä. Mikä on todennäköisyys sille, että harjoitusryhmässä 1 on 12 henkilöä, harjoitusryhmässä 2 on 11 henkilöä, harjoitusryhmässä 3 on 11 henkilöä ja harjoitusryhmässä 4 on 11 henkilöä?
7. Oletetaan, että kissan väri määräytyy yhdestä geeniparista. Tiedetään, että emokissa on värinsä suhteen tyyppiä aa . Kolli, joka on pentueen isä, on tyyppiä AA todennäköisyydellä p tai tyyppiä Aa todennäköisyydellä $1 - p$. Pennut saavat omaan geenipariinsa yhden geenin molemmilta vanhemmilta. (Eli jos isä AA , niin pentu Aa ja jos isä Aa , niin pentu on tyyppiä aa tai Aa yhtä suurella todennäköisyydellä). Jos pentueeseen syntyy kolme kissanpentua, jotka ovat tyyppiä Aa , niin mikä on todennäköisyys, että isä on tyyppiä AA ? (Siis: Laske todennäköisyys, että isä on tyyppiä AA , ehdolla että pennut ovat tyyppiä Aa .)